

Damanwəgəbəiyərə crçiyərə (damancəbəyərə) ka baara kiimənan

Damanwəgəbəiyərə təgə:

Baarada (baarakəyərə) təgə:

A sigiyərə (ləyərə):

Loon:

01 Sigiyrə məgəw tali damanwəgəbibaaraw ra

Damanwəgəbəiyərə nin na, baarada:	Cən əmən	Cənhən
a. bi sigiyərə məgə minw ye baarakəlaw ye jatida wangola wa ?	☐	☐
b. bi sigiyərə məgə minw bi baara kera kenyəreye baarakəlaw fə jatida wangola wa ?	☐	☐
c. bi sigiyərə muso minw tara baara ra kəntirakəlaw (baarafeerelaw) fə jatida wangola wa ?	☐	☐
d. bi sigiyərə məgə minw ye baarakəlaw ye kenyəreye baarakəlaw fə, minw ka baaraw ye pətagaba sərə , olu jatida wangolara wa ?	☐	☐

02 Sigiyrə ka foroba sərçəpinibaaraw

Damanwəgəbəiyərə nin na, baarada:	Cən əmən	Cənhən
a. bi warida minw don sigiyərə ka fəen feeretaw sanni na, a y'o wangola wa ?	☐	☐
b. bi sigiyərə ka fəen feereta sugu minw san, a y'o wangola wa ?	☐	☐
c. bi jama niin don a ka sanni baarabololaninw yiriwali ra wa , minw labenna ka pasin sigiyərə ka fəen feeretaw ma ?	☐	☐
d. bi musow niin don panaman a ka sanni baarabololaninw yiriwali ra wa , minw labenna ka pasin sigiyərə ka fəen feeretaw ma ?	☐	☐

03 Fənə naya

Damanwəgəbiyərə nin na, baarada:		Cən cən	Cənhən
a.	bi kunnafoniw wangola tuma bəə kərəsilikəyərə (səgəsəgəlikəyərə) kelen kelen bəə ka laminifərə naya kan wa ?	☐	☐
b.	b'a yira ka ja , tuma juma ani yərə min na laminifərə naya jigira ka təmə k'a ka latangalise dəgəya kosəbə wa ?	☐	☐
c.	bi sigiyərə jama niin don latigəliw tali ra walisa ka laminifərə naya lasago wa ?	☐	☐
d.	bi sigiyərə musow niin don panaman latigəliw tali ra walisa ka laminifərə naya lasago wa ?	☐	☐

04 Jii naya

Damanwəgəbiyərə nin na, baarada:		Cən cən	Cənhən
a.	bi kunnafoniw wangola tuma bəə kərəsilikəyərə (səgəsəgəlikəyərə) kelen kelen bəə ka jii naya kan wa ?	☐	☐
b.	b'a yira ka ja , tuma juma ani yərə min na jii naya jigira ka təmə k'a ka latangalise dəgəya kosəbə wa ?	☐	☐
c.	bi sigiyərə jama niin don latigəliw tali ra walisa ka jii naya lasago wa ?	☐	☐
d.	bi sigiyərə musow niin don panaman latigəliw tali ra walisa ka jii naya lasago wa ?	☐	☐

05 Jihakə

Damanwəgəbiyərə nin na, baarada:		Cən cən	Cənhən
a.	bi jihakə min bə sigiyərə n'a laminı na, a bi kunnafoniw wangola tuma bəə, o kan wa ?	☐	☐
b.	bi kumafalen kə ni sigiyərə jama ye wa , walisa k'a yira cogo min na jii sərəcogo bi lasago o ni pəgən cə ?	☐	☐
c.	bi sigiyərə musow niin don panaman kumafalenw na wa , walisa o k'a lən cogo min na jii sərəcogo bi lasago o ni pəgən cə ?	☐	☐
d.	bi sigiyərə jama niin don latigəliw tali ra wa , walisa o bi baara kə ni jihakə min ye, o ka də bə o ra ?	☐	☐

06 Banakօfenw kəlasegili ani damanwəgəbiyօրօ datuguli kəfekow

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cən əcn	Ənhən
a. bi janto ka kunnafoniw di sigiyօրօ jama ma damanwəgəbiyօրօ ka baaraw dabilalon walima, a datugulon kan wa ?	☐	☐
b. bi sigiyօրօ jama niin don banakօfenw kəlasegili n'a ka damanwəgəbiyօրօ datuguli kəfekow ka yiriwali labəncogow ra wa ?	☐	☐
c. bi janto k'a ke sigiyօրօ jama bi bən banakօfenw kəlasegili ni damanwəgəbiyօրօ datuguli kəfekow ka yiriwali labəncogow kan wa ?	☐	☐
d. bi sigiyօրօ musow niin don panaman walisa o ka sən a ka yiriwali labənfəerəw ra ka jasin banakօfenw kəlasegili ni damanwəgəbiyօրօ datuguli kəfekow ma wa ?	☐	☐

07 Nəgəw (nagaw)

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cən əcn	Ənhən
a. b'a ka nəgəmarayօրօw bəe yərə tigi tigiwangola wa ?	☐	☐
b. bi janto k'a ka nəgəmarayօրօw bəe yərə yira cogoya ra, sigiyoրօ jama bi min faamu ka ja, siga foyi ti yərə minw latangali ra adamadenw ni bəgenw fe wa ?	☐	☐
c. baarada ka nəgəton də karinin bi se ka masubaw lase yərə min ma, a b'o yərə tigi tigiwangola wa ?	☐	☐
d. bi filenw ni lasəminan wərew səgesəge tuma bəe wa, walisa ka la a ra ko baarakəlaw ni sigiyօրօ jama bina lasəmi ni farati də bi yen, damanwəgəbi nəgəw bi se ka minw las'o ma ?	☐	☐

08 Sigiyoրօ jama latangali

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cən əcn	Ənhən
a. məgə minw sara danmawəgəbiyօրօ lamini na, n'o ka saya sababuw ma bə damanwəgəbaara ra , baarada b'o jatida wangola wa ?	☐	☐
b. bi janto ka kunnafoniw di sigiyօյօ jama ma wa, walisa o k'a lən o ka kan ka fəen min ke ni damanwəgəbibaara ye kərətəko (teliyako) də las'o ma ?	☐	☐
c. bi sigiyօրօ jama niin don a ka kərətəbaara labənfəerəw səgesəgəli ra wa ?	☐	☐
d. bi sigiyօրօ musow niin don panaman a ka kərətəbaara labənfəerəw kərəbəli ra wa ?	☐	☐

09 Sigiյօրօ jama ka kitipini n'o ka kεlew (bənbaliyaw)

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cօn օօn	Cոհօն
a. Kitipinifeerε b'a fε wa, minw bi kε sababu ye, sigiyօրօ mօgo kelen walima jənkulu bi se k'o ka kitipiniw kε ?	☐	☐
b. bi janto baarakela cəmanw ni musomanw ka kε yen, walisa ka jama ka kitipiniw lamen ani k'o janabօ wa, jango sigiյօրօ musow ka se ka kuma o muso jəgօn fε ?	☐	☐
c. sigiyօրօ jama ye kitipiniw minw kε, olu daa n'o suguw wangolara wa ?	☐	☐
d. baarada ye feerε minw ta walisa sigiyօրօ jama ye kitipiniw kε koo minw kan kana segi ka kε tuguni, a bi baro kε ni sigiyօրօ jama ye o kan wa ?	☐	☐

10 Baarakεlaw latangali n'o ka kεnεya

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cօn օօn	Cոհօն
a. bi latangaliminan daganinw di gwansan a ka baarakεlaw ma wa, ani mօgo minw bεe bi baara kε baaratigiw fε ?	☐	☐
b. bi jigεn ni fanidonyօրօ daganinw lօ a ka baarakεlaw ye wa, ani mօgo minw bεe bi baara kε baaratigiw fε ?	☐	☐
c. bi janto ka jigεn ni fanidonyօրօ daganinw bila baarakεla musomanw bolo kօrօ wa, farati foyi ti minw na, ka cεew ka yօrօ ni musow ka yօrօ bօ jəgօn na ?	☐	☐
d. baarakεla kelen ka kan ka baara kε leərida min na tile kօnօ, baarada b'o wangola wa ?	☐	☐

11 Baarakεla musomanw

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	Cօn օօn	Cոհօն
a. bi feerεw ta walisa ka baarakεla musomanw ka diyagoyakow nakօrտigε wa ?	☐	☐
b. bi feerεw ta walisa ka nintօrօ minw tugunin bε cənimusoya kօ nakօrտigε wa ?	☐	☐
c. bi baarakεfaniw ni latangaliminan daganinw di a ka baarakεla musomanw kelen kelen bεe ma wa, minw bi kaja o fari cogoya ma, ani muso minw bεe bi baara kε baaratigi werew fε ?	☐	☐
d. b'a ka baarakεlaw bεe niin don wajulikalan na cənimusoya ka kelenya kan wa , ani baarakεla minw bεe bi baara kε baaratigi werew fε ?	☐	☐

12 Saya ni mandimini minw bi kε baarakεyօրօ ra

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	☐	☐
a. b'a ka baarakεlaw ka sayaw n'o ka mandiminiw sababuw fօ baarakεyօրօ ra wa?	☐	☐
b. baarakεla minw bi baarakε baaratigiw fε, baarada b'olu ka sayaw n'o ka mandiminiw sababuw fօ baarakεyօրօ ra wa ?	☐	☐
c. Ka latangali ni kənəya jənkulu sigi baarakεyօրօ ra, min labenna ni baarakεlaw ni baaratigi ye, walisa ka faratiw kiimə ani ka səgesəgeli kε kasaraw kan.	☐	☐
d. ka janto baarakεla musomanw ka kε ni lasigidenw ye latangali ni kənəya jənkulu nin kənə baarakεyօրօ ra.	☐	☐

13 Baarakεlaw kalan

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	☐	☐
Ka la a ra ko baarakεlaw ni mօgօ minw bεe bi baara kera		
a. baaratigi dօ fε, k'olu bεe ye baarakalan daganinw kε walisa ka se k'o ka baara kε latangali kənə jang'o kana o yərə mandimi.	☐	☐
b. ka baarakεlaw don baarakalan na gwansan, walisa ka dօ fara o ka sebagayafεerew kan.	☐	☐
c. ka baarakεlaw bεe niin don baarakalan ka baarabololaninw ni degiliw bεe ra, minw bi se ka kε.	☐	☐
d. bi baarakεlaw ni mօgօ minw bεe bi baara kera baaratiw fε, niin don a ka kərətəkow kərəbəli baarabololaninw na wa ?	☐	☐

14 Sara daganin min bi se ka baarakεla balo

Damanwəgəbiyօրօ nin na, baarada:	☐	☐
a. bi sara hake daganin kiimə walisa baarakεlaw n'o ka denbayaw ka se k'o ka loon o loon dipəlatige koow panabօ wa ?	☐	☐
b. bi janto a ka baarakεlaw bεe ka saraw ka se sara hake daganin ma, walima o ka təmə a kan wa ?	☐	☐
c. k'a pini a ka baarasanlaw fε, o k'o ka baarakεlaw sara ka ja.	☐	☐
d. bi baara kelen kelen bεe ka cεew ni musow ka sara hake min ka dəgօ ka təmə wangola wa?	☐	☐

15 Baarakəlaw ka kitijiniw n'o ka kələw (bənbaliyaw)

Damanwəgəbiyərə nin na, baarada:	Cən əcn	Onhən
Kitipinifəəre b'a fe wa, minw bi kə sababu ye, a ka baarakəlaw walima baaratigi wərew ka baarakəlaw bi se k'o ka kitijiniw kə ?	☐	☐
b. bi janto baarakəla cəmanw ni musomanw ka kə yen, walisa ka baarakəlaw ka kitijiniw lamən ani k'o janabo wa, jango baarakəla musomanw ka se ka kuma o muso pəgən fe ?	☐	☐
c. a ka baarakəlaw ni baaratigi wərew ka baarakəlaw ye kitijiniw minw kə, olu daa n'o suguw wangolara wa ?	☐	☐
d. baarada ye fəəre minw ta walisa kitijiniw kəra koo minw kan kana segi ka kə tuguni, a bi baro kə o fəəre nunu kan n'a ka baarakəlaw, baaratigi wərew ka baarakəlaw n'o ka lasigidenw ye wa ?	☐	☐

Lagamuliw (hakililataw):

Ka nasin

01 Sigiյօրօ mօցօw tali damanwəgəbibaaraw ra

Baarada min bi baarakelaw daa wangola, minw bi baara kera a ka damanwəgəbiyօրօ ra, o bi ke sababu ye a b'a yira hake min na, a niin donnin bee sigiyօրօ jama ka sօրօjinibaaraw yiriwali ra ni dəmənafolo (nafolokundon) ye. Baarakelaw ka kunnafoni jօnjօnw wangolali bi ke sababu ye, baarada b'a yira ko a ka baarakelaw tacogo n'o ka baarakēcogo ra, wolomali foyi ti yen ka pasin musow ma. Ka far'o kan, baarada bi se ka kunnafoni dafaninw di baara cogoya kan, n'a y'a yira sigiyօրօ mօցօ joli le bi baara kera a ka baarasanbagaw (baaradapօցօnw) fe.

02 Sigiյօրօ ka foroba sօրօjinibaaraw

Kenyereye baarada min ye nafolow ni baaraw (baaradaw) san sigiyօրօ ra, ale bi se ka deme don o yօրօ ka kenyereye baaradaw yiriwali ra, ani ka nafolow buguya. Ni kenyereye baarada ye kunnafoniw di feenw kan, minw bi se ka san sigiyօրօ ra, a b'o yօրօ ka kenyereye baaradaw deme k'o ka sebagayaw janatօmօ, walisa ka ke o feen nunu feerebagaw ye damanwəgəbiyօրօ ra, a b'a yira fana cogo min na, a bi sigiyօրօ ka kenyereye baaradaw timinnandiya ka ke feerelikelaw ye.

03 Fօնօ paya

Damanwəgəbiyօրօ bi dugu minw na, laminifօյօ nօցօli ye kunnasirkoba (hanminankoba, jօրօnankoba) ye dugulenw fe, bari a bi se ka banaw las'o ma, k'o ka sənəfənw, o ka begenw nagasi (halaki), foo ka se o ka balosew ma tuma dօ. Ni kenyereye baarada ye kunnafoniw di jama ma damanwəgəbiyօրօ ka laminifօյօ paya kan, n'a y'a yira jama na fana cogo min na a bi laminifօյօ paya lasago, a bi se ka jama hakili sigi, o bi dօ bօ o ka siranyaw ra ka taga gwangwan ni laminifօյօ nօցօli faan fe.

04 Jii paya

Kenyereye baarada bi se ka kunnafoniw di tuma bee sigiyօրօ jama ma jii paya kan, a bi kunnafoniw kafo yօրօ kelen kelen min bee ra. Baarada bi se ka lanaya don ale ni sigiyօրօ mօցօ ce, n'a y'a yir'o ra tuma juman ani yօրօ min na jii paya jigira ka teme k'a ka latangalise dօgյօya kosօbe, n'a ye baro ke n'o ye fana a ka ketaw kan, minw pasinnin be jii paya lasagoli ma.

05 Jihakε

Tuma caaman, jii sօrօcogo ye damanwəgəbibaaradaw n'o sigiyօրօw dugulenw ka benbaliya kuun ye, jօnjօnna maraba minw na jiko ka gwelε. Kεnyereye baarada bi se ka bonya la sigiyօրօ jama kan, n'a y'a yir'o ra a bi jihakε min bօ sigiyօրօ jiyoրօw ra, n'a ye baro kε fana n'o ye a ka baarakεcogo kan ni jii ye, walisa o k'a lօn cogo min na, a bi janto o ka jii makoyaw ra.

06 Banakօfεnw kօlasegili ani damanwəgəbiyօրօ datuguli kօfεkow

Walisa kεnyereye baarada ka nօfεkojuman to a ka damanwəgəbiyօրօ laminiw na, a ka kan ka la a ra ko balose metaw bina kε sigiyօրօ jama fe, damanwəgəbiyօրօ datuguli kօfε. O ye jօnjօnna ka la a ra ko, sigiyօրօ jama bina se ka banakօfεn saniyaninw (dugukolo, jii, onaw) sօrօ ani sօrօninibaaraw fana. Kεnyereye baarada ka kan ka baro kε ni sigiyօրօ jama ye jango ka benkan sօrօ damanwəgəbiyօրօ datuguli labencogo kan. O ra, sigiyօրօ jama b'a fe o ka duguw ka to cogo min na damanwəgəbiyօրօ datugunin kօfε, baarada b'o jatimina, an'a bi janto o ra fana.

07 Nօgօw (nagaw)

Damanwəgəbiyօրօ ka nօgօkafonanw bi se ka kε faratibaw ye adamadenw, bεgenw ni sigiyօրօ n'a lamini ma. Ni nօgօtonw karira, pamanpaman caaman bi se ka teme ka na ni sayaw ye, ka kօjiw fa ani k'o nօgօ, ka boonw tunu pewu, ka balosew tijε, ka nօfεkojugubaw lase sigiyօրօ n'a lamini ani jama ma saan nataw ra. Kεnyereye baarada bi se k'a yira ko, o ye kunnasiriko ye a fe, n'a ye kunnafoniw wangola a ka nօgօtonw kan. A b'a yira fana ko nօgօdinge nunu yօrօ yiranin lo ka ja, k'o latanganin lo janaman walisa ka kasaraw nakօrotige adamadenw ni bεgenw fe, minw bi se k'o mandimi walima k'o faga ani, n'a bi lasօminifeere segesegε tuma bεe.

08 Sigiyoրօ jama latangali

Tuma caaman faratiw bi damanwəgəbi ra sigiyօրօ jama fe bari kasaraw ni benbaliyaw bi se ka kε sayaw ni mandiminiw sababuw ye. Kεnyereye baarada bi se ka sigiyօրօ jama bonya ani k'o latanga n'a ye mօgօ saninw jatida n'o ka saya sababu (kuun) wangola. Hali n'a ka gwelε ka seereya di ko damawəgəbi masubaw tina kε tuguni, kεnyereye baarada bi se ka nօfεkojuguw dօgօya ni benbaliyaw lasagoli, ani kօrotօbaara feerew labenni n'o bilali ye senkan. Ni sigiyօրօ jama niin donna o feere nunu segesegeli ra, baaradaw bi se k'a lօn k'o bina se ka baara kε n'o ye ka ja ni kօrotօko dօ nana yereyεre ra.

09 Sigiյօրօ jama ka kitipini n’o ka kεlew (benbaliyaw)

Kenyereye baarada min bi sigiyօրօ mօgօw bonya, ale b’ a fe k’ o ka kunnasirikow lօn walisa k’ o janabօ. O bi kε ni feere lօnnin (min bi weeble sigiyօրօ jama ka benbaliyaw janabօlifeere) bilali ye senkan, min bi kε sababu ye sigiyօրօ mօgօ kelen walima jenkuuw bi se k’ o ka kitijiniw kε, walisa kenyereye baarada k’ o janabօ. Jamakulu mօgօw bi se ka la o kitijinicogo nunu na, o bi sօn ka baara kε n’o ye fana ni baarada ye benbaliya janabօlifeere nunu tօnօbօcogo wangola, n’ a y’ a yira fana, a ye feere minw ta walisa kitijiniw ka janabօ ka ja.

10 Baarakεlaw latangali n’o ka kεnεya

Baarakeyօրօ puman (saniyanin) ye baarakεyօրօ ye, min ti bana lase baarakεlaw farikolo n’o hakili ma. Baarakεyօրօ saniyaninw na, tuma caaman sօrօw bi buguya.

Latangalicogopumanw bi damanwəgəbiyօրօ minw na, baarakεlaw ni nafolokundonlaw bi taga o yօrօw ra caaman. Damanbօbaarada bi se ka latangali faratiw pakօrօtigε ani k’ o nօgօya n’ a ye latangaliminan, nigen, ni koyօrօ daganinw lօ baarakεlaw ye, minw ti farati foyi lase musow ni cεew ma. Baarakεlεriw kօrօsicogopuman fana bi se ka tօjօniw pakօrօtigε baarakεyօրօ ra.

11 Baarakεla musomanw

Damanwəgəbiyօրօw ra, baarakεla musomanw le labilanin lo ka teme baaraw ka faratiw n’o ka gweleyaw ma. Kenyereye baarada bi se k’ a yira ko ale bi baarakεla musomanw ka joyօrօw labato, n’ a ye feerew ta walisa ka diyagoyakow ni nintօrօ minw tugunin be cənimusoya kօ pakօrօtigε, ani ka baarakεfaniw ni latangaliminan daganinw di o ma. Kalan danganin ye wajibi ye walisa ka musow ni cεew dəmə o ka cənimusoya pəci faamu ka ja, jango ka nataga don cənimusoya ka kelenya ra baarakεyօրօ ra.

12 Saya ni mandimini minw bi kε baarakεyօրօ ra

Damanwəgibи ye baara faratiman ye. Dunuya faanw bεe ra, halibi, baara kasasaraw bi kε tuma caaman, minw bi mօgօ faga. Kenyereye baarada bi se ka latangali faratiw pakօrօtigε ani k’ o nօgօya baarakεyօրօw ra, n’ a ye segesegeli ni wangolali kε kasaraw ni sayaw kan. Sisan, damanwəgօbi baaradaw ka teli ka baara kε ni baarasanlaw ye. A løyօrօ ka bon fana, kenyereye baarada ka kunnafoniw di baarasanlaw ka baarakεlaw saya kelen kelen bεe kan, walisa ka baarakεlaw latangacogo yereyere yira.

13 Baarakəlaw kalan

Ka tugu Jamanaw ni jəgən cə ka tənba min pasinnin bə baara ma ka fəta kə, məgə si man kan ka damanwəgəbibaara ke n'a ma baarakalan ke min ye wajibi ye o baara nin kəcogojuman na. Baarakalan ka kan ka kənəya, latangali ni kərətəkow jatima, nga a ka kan fana ka ke sebagayafeerew kan. Baarakəlaw ka ladagamuli n'o ka baarakalan bi se ka ke sərəw buguyali sababu ye.

14 Sara daganin min bi se ka baarakəla balo

Sara min bi se ka baarakəlaw balo ye sara ye, min bi se ka baarakəlaw n'o ka denbayaw ka loon o loon dijəlatige makoyaw janabə cogo daganin na, min bi ke sababu ye k'o bə fangantanya ra, ani, o bi se ka jamakulukow ni kərəlenkow ke ka ja. Sara daganin ye baarakəla ka jojənjən də ye. Damanwəgəbi baarada min bi feerew ta walisa ka sara daganin di a ka baarakəlaw ni baaratiw ka baarakəlaw ma, ale bi se k'a ka donpjəgənyaw lasinsin ni baarakəlaw ye, k'o ka hakilisigi n'o ka baarakəsew lafisaya, ani k'a yira ko, a b'a ka baarakəlaw ka joow labato.

15 Baarakəlaw ka kitipiniw n'o ka kəlew (benbaliyaw)

Kenyereye baarada min b'a ka baarakəlaw bonya, ale b'a fe k'o ka kunnasirikow lən walisa k'o janabə. O bi ke ni feere lənnin (min bi weele sigiyərə jama ka benbaliyaw janabəlifeerə) bilali ye senkan, min bi ke sababu ye baarakəlaw bi se k'o ka kitipiniw ke, walisa kenyereye baarada k'o janabə. Benbaliyaw janabəlifeerə puman bi na ni baarakəpjəgənya pumanw ye baarada n'a ka baarakəlaw cee. Baarada bi se ka baarakəlaw ka lanaya lasinsin benbaliya janabəlifeerə nunu na, n'a y'o tənəbəcogo wangola, n'a y'a yira fana, a ye feere minw ta walisa kitipiniw ka janabə ka ja.

Walisa ka kunnafoni dafaninw sərə, minw ka ji kosəbe jango ka damanwəgəbibaara kəcogojuman ke, a bi se ka taga o ka tənba (Fəndasiyən) ka bələlə file:

www.responsibleminingfoundation.org

Kunnafoni (Sebe)

Sebe nin kənənata ti damanwəgəbibaara kecogojuman ka tənba (ERIYEMUYEFU) nafolokundonlaw (demebagaw), a naməgəw n'a baarakəlaw ka hakililataw ye wajibi ra. Məgə were minw ye tali ke sebe nin labenni na n'o ka ladilikaw ye, a kənənata t'olu fana ka hakililataw ye wajibi ra.

A wangolara gwansan walisa ka ke forobafen ye

Kunnafoni ni kənənata sebennin labenna ka tugu Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0) ka siradisebe (sariya) kə. Məgə minw bi baara ke ni sebe nin ye, olu bi se k'a ci məgə were ma, o bi se fana k'a dakəpa o sago ma, nga o ka kan k'a sərəyərə (bəyərə) daganin fo (yira), ka kunnafoni də di ka jəsin a ka sariya ma, ani k'a fo o ye yeləmali minw don a ra. Sebe labenna ka tugu sariya kə minke, a ti se ka ta ka ke jagokefen ye, wolomali, dəgəyaman (məgəfijəne) walima galən (kumayemali) foyi man kan ka ye a ra. N'a təgə sebenna a kənə, a y'o bonya jəsin : "Responsible Mining Foundation (RMF) (2020), 'Mine Site Assessment Tool' ma.